

Minima

Όπως είπε και ο Ανταίος, «Κάθε βδομάδα και βραβείο». Ε, σχεδόν κάθε βδομάδα. Πρωταπριλιά το *Να ένα μήλο*, 25 Απριλίου το *Διαβάζω*, 14 Μαΐου τα *(δε)κατα*. Δηλαδή κάθε τρεις βδομάδες και βραβείο. ■ Στη Μικρή Λίστα του *Διαβάζω*, στην κατηγορία Διήγημα, υπήρχε και το εξαιρετικό βιβλίο του Κώστα Μαυρουδή *Στενογραφία*, βιβλίο το οποίο, όπως έγραψε ο Γιάννης Ευσταθιάδης στο *Εντευκτήριο*, διαβάζεται και ως μυθιστόρημα. Όντως, ως μυθιστόρημα το εξέλαβε ο Κέδρος και το υπέβαλε προς βράβευση στα *(δε)κατα*. Απ' την άλλη μεριά το βραβείο Διηγήματος του *Διαβάζω* το έλαβαν εξ ημισείας ο Κουμανταρέας και ο Χιόνης. Επειδή στο βιβλίο του Χιόνη δεν έχουμε ακραιφνή διηγήματα και επειδή του Μαυρουδή δεν ξέρουμε τι ακριβώς είναι, προτείνω όπως θεσπιστεί και Βραβείο Ακατάτακτου Βιβλίου, όπου θα βραβεύονται εξαιρετικά βιβλία τα οποία όμως δεν ξέρουμε σε ποια κατηγορία να κατατάξουμε. ■ Το άκουσα απ' τη Μαρία Χούκλη: «Όλα τα κράτη έχουν το στρατό τους. Στην Τουρκία ο στρατός έχει το κράτος του». ■ Πριν από δύο χρόνια έλεγα ότι η σημερινή Νέα Διακυβέρνηση το πάει προς μια λαϊκή δεξιά και ότι αν τα καταφέρει θα πάρει πολλά χρόνια στο ΠΑΣΟΚ να ξαναδεί την εξουσία. Δυστυχώς τα γεγονότα με διέψευσαν. Ο κοινός νους αρκεί για να

καταλάβει και ο πλέον δύσπιστος ότι δεν μας κυβερνά μια λαϊκή δεξιά –χωρίς αυτό να σημαίνει ότι το ΠΑΣΟΚ δεν είναι ένα εξίσου αντιλαϊκό, κατ’ όνομα μόνο σοσιαλιστικό κόμμα και ότι δε θα αργήσει να δει ξανά την εξουσία να του κλείνει το μάτι. Αυτό όμως ίσως και να είναι μια ωριμότητα του εκλογικού σώματος: όχι πια λαϊκισμοί και λαϊκά κόμματα. ■ Διάβασα ότι ο αρχιεπίσκοπος Χριστόδουλος και στο Παρίσι και στο Μιλάνο έμεινε στο Four Seasons Hotel. Προτείνω ο τίτλος του να μην είναι πλέον Αθηνών και Πάσης Ελλάδος αλλά Αθηνών και Πασών των Εποχών. ■ Η κυρία Ντόρα Μπακογιάννη, η οποία σύμφωνα με το περιοδικό *Forbs* (ναι, έτσι το έγραψε το περιοδικό *Diva* και όχι *Forbes*) είναι μία από τις 100 ισχυρότερες γυναίκες του πλανήτη, δήλωσε πως «Οι Έλληνες δεν έχουμε καταλάβει ότι η χώρα μας δεν είναι η Ψωροκώσταϊνα, αλλά μια υγιής, σύγχρονη δημοκρατία με μια εύρωστη οικονομία». Συμφωνώ ως προς το σύγχρονη, αλλά δε συμφωνώ ως προς το υγιής, για τον απλούστατο λόγο ότι δεν υπάρχουν πουθενά στον πλανήτη υγιείς δημοκρατίες, εφόσον δεν υπάρχουν πουθενά μη διεφθαρμένη εξουσία, πολιτικοί που δεν τα παίρνουν ή αρχιεπίσκοποι που δεν είναι υποκριτές. ■ Διάβασα κάπου ότι οι Έλληνες και οι Κύπριοι έχουν χαμηλά ποσοστά αυτοκτονίας στην ΕΕ. Καλό αυτό. Ειδικά αν πιστέψουμε τον Σταμάτη Πολενάκη που γράφει σε πρόσφατο τεύχος του περιοδικού *Το Δέντρο* πως «Ο αυτόχειρας είναι πάντα μεγαλομανής. Κανένας, ποτέ δεν αυτοκτόνησε από ταπεινότητα». Ας το συγκρατήσουμε αυτό και ας στο συμπεριλάβουμε στα θετικά του γένους. ■ Το πολύ καλό βιβλίο του Θεοδόση Πελεγρίνη *Από τον Πολιτισμό στην Πείνα* (Ελληνικά Γράμματα) παρουσιάστηκε τον περασμένο Μάρτιο στο bar-restaurant Bacaro. Ομολογώ ότι η επιλογή ενός εστιατορίου για ένα βιβλίο με

τέτοιο τίτλο με εξέπληξε. Έκπληξη δε θα ήταν αν το παρουσίαζαν σ’ ένα εστιατόριο που μόλις άνοιξε στη Συγγρού με την ονομασία Αντίπεινα... ■ Σε περιοδικό για το βιβλίο διαβάζω: «Ο Χριστανόπουλος δεν χρειάζεται συστάσεις». Και ακολουθούν δύο παράγραφοι με συστάσεις. ■ Αλλού διάβασα ότι κάθε πλοίο θα έχει το γιατρό του. Και ερωτώ: και κάθε νοσοκομείο τον καπετάνιο του; ■ Βλέποντας στην τηλεόραση σε απευθείας μετάδοση την παρέλαση της 25ης Μαρτίου, μου ήρθαν στο νου, σε απευθείας μετάδοση, οι προμήθειες που έλαβαν οι διάφοροι διαμεσολαβητές για τις αγορές των Σούπερ Πούμα, των Απάτσι, των F-14, των F-4 και των λοιπών πανάκριβων οπλικών συστημάτων. Και ακόμα μου ήρθαν στο νου, σε απευθείας μετάδοση, οι ακίνητες περιουσίες όλων των υπουργών Εθνικής Άμυνας από τη μεταπολίτευση και μετά... ■ Συμβουλές για τα βιβλία που πρέπει να διαβάζουμε μας δίνει ο τρομερός πολυλογάς πρόεδρος της Βενεζουέλας Ούγκο Σάβεζ. Πρώτο στη λίστα του είναι *Οι άθλιοι* του Βίκτωρος Ουγκώ, ακολουθεί ο *Δον Κικώτης* του Μιγκουέλ ντε Θερβάντες και μετά βιβλία των Μάικλ Μουρ, Φίτζοφ Κάπρα, Τζον Κένεθ Γκάλμπρειθ, Τζέρεμι Ρίφκιν με τελευταίο το *Πράσινο βιβλίο* του Μουαμάρ Καντάφι. Άλλα βιβλία που υπάρχουν στη βιβλιοθήκη του είναι των Σιμόν Μπολιβάρ, Τσε Γκεβάρα και Μάο Τσε Τουνγκ. Ενδιαφέρον συνδυασμός βιβλίων, μη μου πείτε. Μια πρώην ερωμένη του Σάβεζ, η κυρία Χέρμα Μάρκμαν, δήλωσε πως του άρεσε να του διαβάζει –και κρεμόταν κυριολεκτικά από τα χείλη της– ενώ εκείνος οδηγούσε, ειδικά αν επρόκειτο για βιβλίο του Μάρκες. ■ Ο Πολ Γούλφοβιτς, πρώην υφυπουργός άμυνας των ΗΠΑ, κεντρικό πρόσωπο του μακελειού στο Ιράκ και πρόεδρος της Παγκόσμιας Τράπεζας, κατηγορείται ότι έδωσε καταχρηστική προαγωγή στη

φιλενάδα του συνοδευόμενη με υψηλές αποδοχές. Τώρα έχει γίνει ο αποδιοπομπαίος τράγος της Τράπεζας. Μήπως λόγω του επιθέτου του θα έπρεπε να θεωρείται ο αποδιοπομπαίος λύκος; ■ Είπεν η Νανά Μούσχουρη: «Ο Θεοδωράκης δεν κατάφερε ποτέ να γίνει Μάνος Χατζιδάκις. Δεν υπήρξε αληθινή πηγή έμπνευσης όπως ο Μάνος. Σήμερα ελάχιστα τραγούδια του ακούγονται στο εξωτερικό». Λαμπρά! Λες και οι αληθινές πηγές έμπνευσης έχουν κάποια συνάρτηση με το αν ακούγεσαι στο εξωτερικό. ■ Νέα από τον κόσμο της επιστήμης: νέα έρευνα βρήκε ότι οι άνεμοι στον Ειρηνικό Ωκεανό εξασθενούν με το χρόνο σαν συνέπεια του φαινομένου του θερμοκηπίου... Πινγκουίνους βουτηγμένους στο πετρέλαιο ξέβγαλε το κύμα στην Αργεντινή... Άλλοι επιστήμονες βρήκαν ότι ζώα μαμούθ της προϊστορικής εποχής εξαφανίστηκαν εξαιτίας της αλλαγής του καιρού... Μειώνεται ο πληθυσμός των ιπποπόταμων και των πολικών αρκούδων αλλά αυξάνεται ο πληθυσμός των άγριων σκύλων στην Αφρική... Οι άνδρες όταν φέρνουν στο νου τους εικόνες όμορφων γυναικών τα χάνουν και παίρνουν λάθος αποφάσεις... Ο καλύτερος τρόπος μέτρησης της ευτυχίας είναι απλώς το να ρωτήσει κανείς κάποιον πόσο ευτυχισμένος είναι... ■ Το πιο σύντομο ανέκδοτο: «Ημέρα κατά του καπνίσματος στην Ελλάδα». ■ Συνοπογράφω το Editο του Φώτη Γεωργελέ στην *Athens Voice* της 19-25 Απριλίου τρέχοντος έτους καθώς και τη συνέντευξη της αγαπητής Ρεβέκκας Καμχή των Εξαρχείων στο *Lifo* της 22-28 Μαρτίου ιδίου έτους. Τι το κοινό; Με απλά λόγια μάς λένε ότι η ζωή στην Αθήνα είναι αφόρητη (και αφόρετη, θα προσέθετα), ότι λείπει η ανθρωπιά από τους Αθηναίους και ότι στην Αθήνα είναι πολύ δύσκολο να κάνεις το ευνόητο. (Κατά την Καμχή, Αθηναίος θεωρείται εκείνος που μένει στο

κέντρο). ■ Σημειώνω και τις σοφίες που εκστομίζει ο άλλος αγαπητός Πειραιώτης των Εξαρχείων ποιητής Γιώργος Χρονάς σε πιο πρόσφατο φύλλο του *Lifo*. ■ Στον «Ταχυδρόμο» των *Νέων*, αλλά και στο «Κ» της *Καθημερινής* υπάρχουν σελίδες για το θέατρο, το σινεμά, τη μουσική, τη γεύση, τη μόδα και την αγορά. Γιατί δεν υπάρχει έστω μια σελίδα και για το βιβλίο, όπως κάνει το «Ε» της *Κυριακάτικης Ελευθεροτυπίας*; ■ Διάβασα με προσοχή το αφιέρωμα στον Λόρενς Ντάρελ στη «Βιβλιοθήκη» της 27 Απριλίου 2007. Χορταστικό, πληροφοριακό, διεισδυτικό. Ο Ντάρελ χαρακτηρίζεται και περιγράφεται από τους συνεργάτες της «Βιβλιοθήκης» ως «κοσμοπολίτης, μυστικιστής, Έλληνας, φιλέλληνας, πράκτορας». Δεν είδα όμως πουθενά μια άλλη ιδιότητα του άγγλου συγγραφέα. Εκείνη του αιμομίκτη. ■ Ο αιρετικός και πάντοτε οξύς Μάνος Στεφανίδης χτύπησε πάλι με *Το γυάλινο μάτι*, το καινούργιο βιβλίο του από τις εκδόσεις Ίρις, ένα απολαυστικό απάνθισμα άρθρων του στην *Κυριακάτικη Ελευθεροτυπία*, τα οποία, με κεντρικό στόχο την τηλεόραση, διαβάζονται ως μία συνεχής και ανελέητη ανατομία της ελληνικής και όχι μόνο πραγματικότητας και καθημερινότητας. ■ Μου αρέσει ο Δημοσθένης Κούρτοβικ διότι λέει τα αυτονόητα αφού στην Ελλάδα θεωρείται άθλος να εξηγεί κανείς το αυτονόητο: στη συνέντευξή του στο *Διαβάζω* (Μάιος 2007) είναι πολύ απολαυστικός, οξύς, αιχμηρός, διαυγής ενώ στα κείμενά του στα *Νέα* λέει πράγματα που πολλοί του σιναφιού απλώς τα σκέπτονται αλλά δεν τολμούν να τα πουν δημοσία. Ο λόγος του συχνά, που τον εκφέρει με θάρρος, έχει κάτι το καινοφανές και το ανατρεπτικό. Δηλαδή για έναν καλό συγγραφέα: το αυτονόητο...

Ελαχιστότατος